

Facultat de Dret

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

SISTEMA POLÍTIC ESPANYOL

Curs
10/11

**CARACTERÍSTIQUES, DIVISÒRIES I ETAPES DE
LA POLÍTICA ESPANYOLA SEGLES XIX-XX.**

Oscar Barberà

INTRODUCCIÓ

- Identificar i descriure les principals característiques de la història política dels segles XIX i XX.
- Identificar les línies divisòries que han marcat la història política espanyola. Identificar i definir les principals etapes, característiques i evolució de cada una d'elles.
- Identificar críticament les principals formes de govern que han caracteritzat la política espanyola. Descriure les raons de la seva formació i transformació.

INTRODUCCIÓ

- Identificar i descriure les principals característiques de la història política dels segles XIX i XX.
- Identificar les línies divisòries que han marcat la història política espanyola. Identificar i definir les principals etapes, característiques i evolució de cada una d'elles.
- Identificar i descriure críticament les principals formes de govern que han caracteritzat la política espanyola. Descriure les raons de la seva formació i transformació.

INTRODUCCIÓ

- Identificar els efectes que ha tingut i té la història política en la cultura política dels espanyols.
- Relacionar les continuïtats/discontinuitats institucionals entre el passat i l'etapa democràtica actual.
- Establir diferències i similituds en la manera de donar resposta a les línies divisòries polítiques en el passat i en l'actualitat.

CARACTERÍSTIQUES HISTÒRIA POLÍTICA XIX-XX

○ Inestabilitat política

- Quatre guerres civils
 - Enfrontaments caïnites – dues Espanyes.
 - La violència política com a recurs d'uns i altres
- Intervenció dels militars en política
 - Pronunciaments
 - Cops d'estat
- Dirigisme de la política nacional per la corona
 - Voluntat del rei enfront de la voluntat del Parlament
 - Poca durada dels governs
- Incapacitat de pactar marcs de convivència
 - La constitució com a arma política dels uns contra els altres
 - Dificultats per a acceptar l'alternança i el respecte a les minories
 - Dificultat per a integrar políticament la perifèria

CARACTERÍSTIQUES HISTÒRIA POLÍTICA XIX-XX

○ Decadència

- Pèrdua de les colònies
 - 1800 a 1898
- Política expansionista de tràgiques conseqüències
 - Les guerres al Marroc i el nord d'Àfrica
- Retard en la consolidació de les institucions democràtiques
- *Spain is different*

CARACTERÍSTIQUES HISTÒRIA POLÍTICA XIX-XX

○ Endarreriment

- Dificultats per a implantar el capitalisme
- Problemes agraris
 - Minifundis i latifundis – el problema de l'aigua.
- Dificultats per a emprendre la industrialització
 - Dependència del capital estranger per a iniciar la industrialització
 - Dificultats per a la creació d'infraestructures: el ferrocarril.
- Conflictivitat del naixent del moviment obrer
 - Retard en el reconeixement dels drets dels treballadors
 - Conflictivitat social al camp i a la ciutat
- Pes de l'Església catòlica
 - Control moral
 - Ensenyament
- Corrupció i clientelisme polític

CARACTERÍSTIQUES HISTÒRIA POLÍTICA XIX-XX

COMENTAT A CLASSE (I)

- Influència de la religió
- Pèrdua progressiva del poder de l'Església
- Problemes estructurals
- Desigualtat de desenvolupament
- Diferents concepcions del que ha de ser l'Estat
- Inestabilitat institucional
- Constants canvis de govern
- Influència dels militars en política
- Pèrdua de colònies
- Situació econòmica molt desfavorable
- Aparició de noves ideologies
- El recurs a la violència política

CARACTERÍSTIQUES HISTÒRIA POLÍTICA XIX-XX

COMENTAT A CLASSE (II)

- Polarització política. Les dues Espanyes. Bipartidisme.
- Resistència a la democratització
- Triomf de la revolució liberal
- Lentitud de reformes
- Força de la línia divisòria territorial
- Corrupció
- El pes de la monarquia. Gran importància del rei en el sistema polític.
- El pes de la societat tradicional.

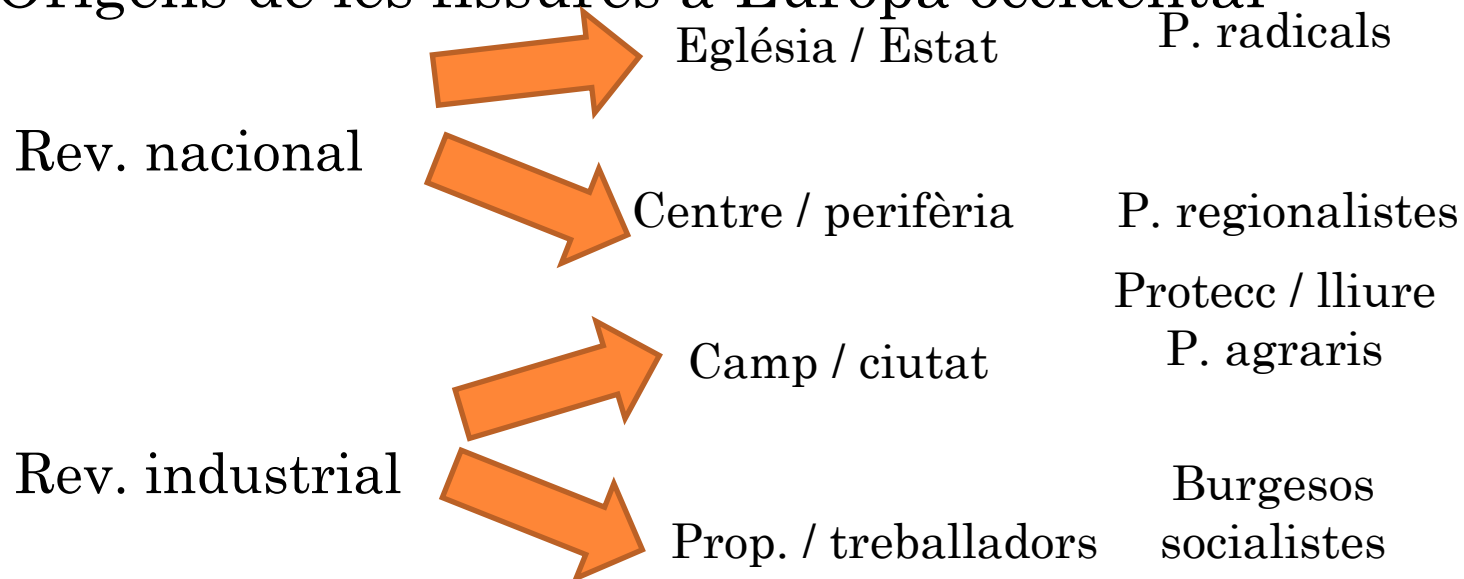
LÍNIES DIVISÒRIES POLÍTiques

○ Fissures

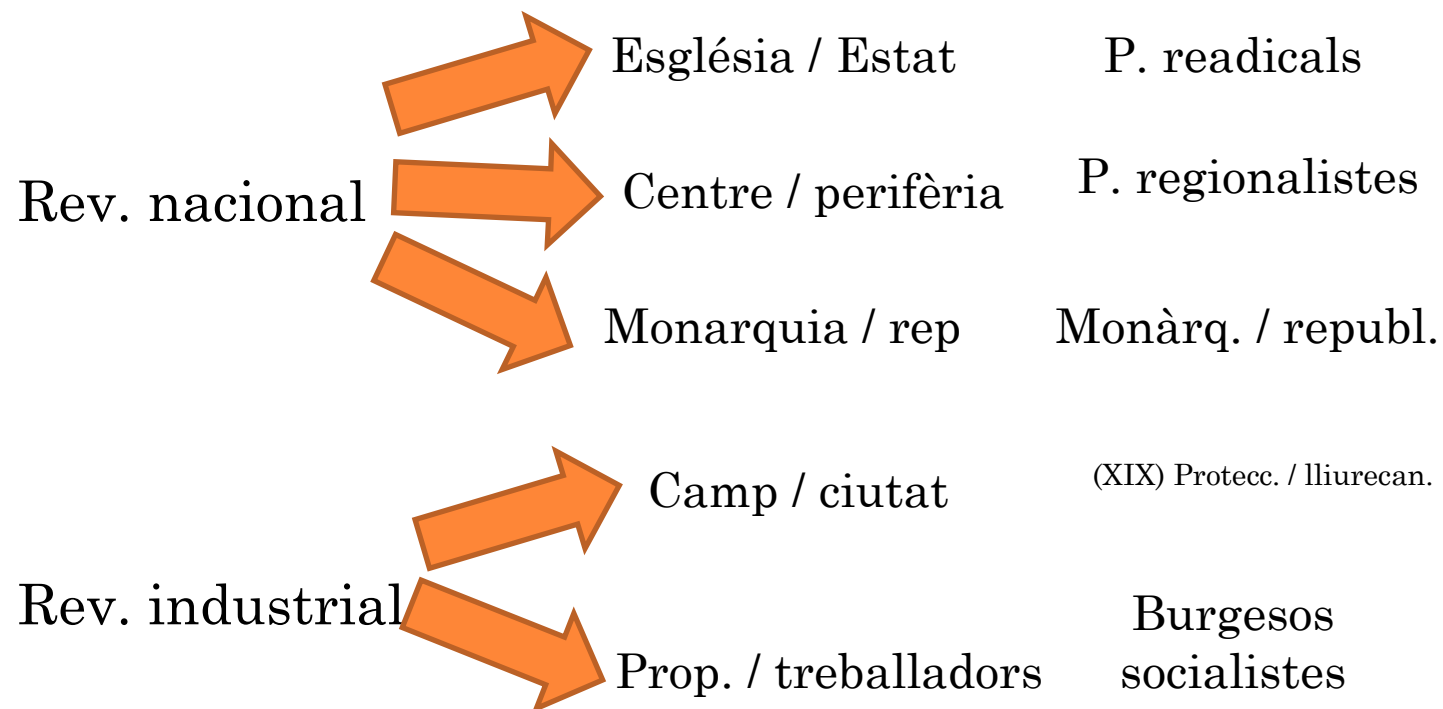
Divisions socials profundes i persistents basades en:

- 1) Diferències socials objectives (raça, religió, llengua) +
- 2) Consciència subjectiva de les diferències +
- 3) Organitzades per partits, grups socials, moviments.

○ Orígens de les fissures a Europa occidental

○ Les fissures a Espanya

FORMES DE GOVERN – ESPANYA XIX-XX

- ABSOLUTISME (1800-1833)
- MONARQUIA CONSTITUCIONAL (1834-1868)
- MONARQUIA PARLAMENTÀRIA (1869-75)
 - I REPÚBLICA (1873-1875)
- MONARQUIA CONSTITUCIONAL (1875-1923)
- DICTADURA (1923-1931)
- REPÚBLICA (1931-1936/9)
- DICTADURA (1939-1977)
- MONARQUIA PARLAMENTÀRIA (1977-)